

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

A drágaság és a köztisztviselők.

Az általános drágaság, mely különösen az élelem és egyéb élet-szükségleti cikkek árának emelkedésében nyilvánul a haladó korrall, vagyis a nép szaporodása mellett a modern élet fejlődésével járó életigények természetszerű növekedésével jár. Tehát abba bele kell nyugodnunk, hogy a drágaság nem muló jelenség. Kétségbeesni miatta még sincs okunk, mert a drágaság emelkedése magával vonja az emberi cselekvés: a munka, a tudás értékének növekedését is. Ilyenképpen kiegyenlítést találnak az életigények követelte pénzállozat s arra fedezetül szolgáló munka értékének mértéke között a drágaság által előidézt differenciák.

A független munka emberének joga, sőt módja van munkája értékét az életszükségleti cikkek értékének konjunkturája arányában megszabni és ezzel életigényeit kielégíteni, miután ebben semmi hatalom, sem törvény nem korlátozza.

Sajnos, hogy e kategóriába nem esnek a hazánk intelligens társadalmát alkotó állami és közigazgatási tisztviselők.

Az állami és közigazgatási tisztviselők életkérdése évszázad óta vajudik, megoldya mai napig nincs, mert a fizetésrendezés a mai stádiumában, a sokkal terhesebbé vált életviszonyok miatt anyagi bajaikon nem segített,

mivel azt a drágaság még kórosabbá tette, sőt sokkal válságosabb állapotot teremtett.

Jóvá nem tehető hiba volt a fizetésrendezésben az, hogy a törvény kezdő fizetésül csak 1400 koronát állapít meg akkor, amidőn az élelem és egyéb életszükségleti cikkek értékének 60—100 százalékkal való emelkedése a kezdő fizetésnek 2000 koronában való megállapítását méltányossá, sőt megokolta tette.

Már most bekövetkezett az a fonák helyzet, hogy a magán érdekét a közérdeknek alárendelni tudó tisztviselő a drágasággal szemben tehetetlenül állván, jólétben mélyen alá süllyedt a 6—8 koronát megkereső közönséges napszámosnak, kiknek jogas módja van munkájának értékét megszabni. Míg tehát a munkásnépet, józan és szorgalmas tevékenysége vagyonihoz juttatja, — addig a köztisztviselő — kitől a társadalom s a tisztesség áldozatokat is követel, a legalacsonyabb mértékre leszállított életigényei mellett is évente legalább 300—400 korona adósság hátrahagyásával szaporítja életgondjainak terhét.

E ténynek igazolására számokkal is szolgálhatnánk, melyekkel könnyű szerrel igazolhatnók, hogy egy tisztviselőnek, kinek hat tagból álló családot kell tartania, évi háztartása 2500 koronát emészt fel. Egy X. fizetési osztályban lévő 2000 korona évi fizetéssel ellátott tisztviselőnek háztartását 500 ko-

rona adósság terheli évente, még akkor is, ha bor, dohányzás és minden más élvezetekről lemondva, teljesen zárkózott életet folytat.

A kezelőtisztviselők anyagi helyzetén csakis a sürgős és arányos egyöntetű státus rendezése segíthet, mégpedig olyképpen, hogy a VIII. IX. X. és XI. fizetési osztályokban egyenlővé kell tenni a létszámot, sőt ott, ahol az előléptetési esélyek kedvezőtlenek, lefelé csökkenteni fokozatonként, úgy, hogy a XI. fizetési osztályban alacsonyabb legyen a létszám, mint az előtte levőkben, miáltal a régen előléptetésre rászolgált tisztviselők sérelme orvoslást talál. Ámde a baj már annyira idült, hogy helyén való lenne annak a latin közmondásnak alkalmazása „bis dat qui cito dat.”

Ezrekre menő család várja a legáltalmasabb munkaadó, az állam segítségét, tudva azt, hogy arra van mód, ellenben a tisztviselőknek. sorsa enyhítésére más kereseti forrás rendelkezésére nem áll, de nem is vehetne igénybe, mert azt a törvény tiltja. Támaszkodva a közölt számadatok szomorú valóságára, a sok csalódás után bizalommal várják a felsőbbség segítő kezét, mert azt nemcsak a sok ezer család létérdeke, hanem a közszolgálat tehát a közjólét s így az ország érdeke is megkívánja.

T Á R C A.

Csillagpárról.

Öszülők már s nem tellett el
Tétlenségben a multam;
Egyet mégsem, csillagokból
Olvasni nem tanultam.

Csillagokból az olvasást
Bárha szintén érteném,
Feltárnám a jövőt, vajjon
Lész-e egyszer az enyém.

Kiolvasnám a szemedből,
Ejszakámon mely ragyog,
Hogy akít a fényem illet,
Az csakugyan én vagyok?

Enélkül a csillagokban
Bizakodni nem lehet;
Hiszen az ég csillaga is
Mindenkinek integet.

Hesternus.

Karczolatok.

Radchiffé dr. a kiváló orvostudór, egyaránt híres volt a tudományáról és gorombaságáról. Egy napon ráival a háza előtt dolgozó kövező munkásra! „Hé, és magát még meg is fizetik azért, hogy itt hebehurgyán lerak köveket és azután, hogy a rossz munkáját eltakarja, földet húz rá!”

A munkás hidegen felelt: Legyen nyugodt: Legyen nyugodt, az én munkám nem az egyedüli rossz munka, amit, hogy ne lássák, a föld alá temetnek.”

I. Károly angol király udvarában élt a szépségéről híres Sunderland lady, kihez egykor Weller költő lelkes verseket írt. De természetesen a szépség nagyon csalfa s mulandó, bármiként igyekeztek is azt valaki föntartani, mert az az ifjuság szövetségese. Számos év múlva, mikor már szépsége elvirágozott, találkozott a lady a költővel. „Mikor fog ismét oly szép verseket írni?” Kérdé. — „Majdha ismét oly fiatal lesz” — válaszolt a költő.

Vazul görög császár saját fiát halálra ítélte, mert néhány befolyásos udvaronc, különösen valami Sansabarenus a gyanakvó császárral elhitették, hogy Leo atyja koronája és élete ellen tör. A császárné fájdalom és bánat által egészen megvolt törve s vele együtt siránkoztak udvarhölgyei. A kivégzés napja mindinkább közelgett s a császárné mindent elkövetett, hogy az atya kemény szívét meglágyítsa, de hasztalanul. Még csak egy nap volt a kivégzésig; a császárné szobájában volt egy papagály, mely urnőjét tanulmányosága és ügyességével sokszor elmulattatta. Most azonban a nagy fájdalom és bánat között nem tűrhette őt, s megparancsolá, hogy a park egyik magányos helyére

vigyék. Nemsokára Vazul császár épen azon helyre ment s egy padra leült. Alighogy leült, egy fájdalmas hangot hallott, mely folyton sóhajta: „Oh Leo, én fiam, én fiam!” A császár megrémülve ugrott föl és figyelte. „Oh fiam, én fiam!” Ismétlé a hang s velőtrázó zürzavaros jajgatással folytatta. A papagáj hangja volt ez, mely az utóbbi időben egyebet sem hallott, mint urnőjének jajgatását. Mélyen meghatva távozott a császár a titokszerű helyről palotájába s parancsot adott, hogy fia azonnal szabadon bocsáttassék. Nemsokára kiderült ártatlansága is. A császár örvendett, hogy fia ártatlan halála nem nyomja lelkét, a császárné pedig a madarat egész haláláig sohasem bocsátá maga mellől.

Mikor Wagner Richárd tanuló volt, s nagy nyomorusággal küzdött, a gazdag, de fősvény M. kereskedelem tanárhoz utasították őt. A fiatal Wagner gazdag ajándék reményében a bankárnak egy nagy zenekölteményt zongora és fuvolára ajánlott föl. A tanácsost ez annyira meghattotta, hogy a fiatal zeneköltőnek — saját magas személyisége könyomatu arcképét adta viszont ajándékkul. Wagner Rikárd nagyon is kiábrándulva tartotta kezében a képet mire a bankár kérdé: „Nos mit szól hozzá?”

„Hogy önhöz nagyon hasonló!” volt a hideg válasz.

Tapolczai iparostanonciskola.

A „Tapolczai Lapok“ — folyó év október hó 15. számában „Harcz Tripolisz körül“ — című cikkre az igazság érdekében — de minden további hírlapi tárgyalás kizárásával, szakszerű és méltó válaszuk a következő:

Cikkirő Sempronius a célzott intézménynél az adott viszonyokat — a törvényes alakban még nem ismeri, — ez végig vonul az egész cikkén, az inkább egy idézetekkel vegyített tetszetős stílygyakorlat, mely elmékedéssel le akarja kötni az olvasó figyelmét, de a melynek a mai szolid *okfejtő és céltudatos hírlapirodalomban* meg nem engedett személyes éle van. A tárgyilagosságot teljesen mellőzi. Azért mihelyt az ember valamit állít és kritikát ír, de róla nincs egészen meggyőződve és mégis kétségtelen igazságként hirdet olyant, amit még csak keres és mégis arra akar építeni, — akkor inkább *árt az ügynek*, mint használ. Az iparoktatási állapotokat a mai fejlettségében kevésbé ismeri és ismeretlenek előtte a reá vonatkozó hivatalos utasítások. Hogy ezeket mindenki jól megismerje, itt közöljük, amely kiválóan a mostani adott helyzetre vonatkozik:

A kötelező iparoktatást az 1884. XVII. t.-c 80. §. elrendelvény, ehhez szóló és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által a kir. tanfelügyelőségekhez címzett 1893. évi augusztus hó 31-én 33564. sz. rendelettel kiadott iparostanonciskola szervezeti szabályzat VII. szakaszának tanerők és alkalmazásuk módja cím alatt az 53. pont 2. bekezdése így szól: „Az előkészítő osztályban, továbbá az olvasásra az I.—III. osztályban és a fogalmazásra az I. osztályban, elemi iskolai képesített tanítók alkalmazandók.“ 4. bekezdés a) „A II. és III. osztályban tanítandó üzleti levelezés, ugyszintén az I.—III. osztályban tanítandó ipari számvetés és könyvvitel tanítására, továbbá amennyiben külön tanítatik, a természettan és technológiára, lehetőleg a megfelelő szakra képesített polgári- vagy közepkereskedelmi tanítókat kell alkalmazni.“ b) pont pedig elrendeli, hogy „A rajztanításra alkalmazandók: első sorban e szakra képesített ipar-, polgári- vagy középiskolai tanárok; ilyenek hiányában . . . kik tanfolyamot végeztek.“

Harczról nincs szó, csak a *jognak* teljes érvényesüléséről, az ügy eddig is napirenden volt többször különböző alakban, sőt még az illetékes polg. isk. s felügyelők is szóvá tették ezt.

Lássuk csak, hogy is áll az ügy: A tapolczai községi iparostanonciskolában a régebbi években az akkori polg. isk. tanárok egy része végezte az oktatást, — időközben különböző okokból attól megváltak, — így kerültek a tárgyak mind az elemi iskolai tanítók kezére. Idők multak, változtak az emberek, új fiatal erők jöttek a polg. iskolához is. Így került felszínre, tekintve, hogy a nevezett iskola *egészben az állami polgáriiskola épületben van elhelyezve* és annak butorait . . . stb. használja, teljesen jogos és igazságos kívánság az, hogy az arra képesített tanerők végezzék az idevágó törvény és miniszteri rendeletnek megfelelőleg az oktatást.

Erre alapulva, a helybeli polg. iskolai tanárok egy része ezen fenti rendeletnek óhajt végre valahára érvényt szerezni és tisztán elvi álláspontra helyezkedve, minden kételey kizárásával, az igazság medrében indított mozgalmat ezen irányban az illetékes fórumnál. Ezen irat pedig az állami polg. isk. hivatalos pecsétjével, ügyszám alatt, igazgató aláírással felterjesztetett, és még elintézés alatt van és ha el is lett volna intézve, nem szabad akkor sem a bíráltni benne *egyesteket és testületet* és egyben védőügyvédként is szerepelni a képzett *jogtalanság*-gal szemben.

Ez tisztán hivatalos természetű személyes, bizalmas és jogos ügy, — csakis a hivatalos fórumoknak ügykörébe tartozik.

Az utolsó évtizedben az iparostanonciskolában csak egyszer volt nyugdíjazás folytán üresedés, de tudomásunk szerint egy polg. iskolai tanár sem szözlített fel a fenti jog

alapján az óra elvállalására, — kivéve az 1909. évi esetet, amikor igaz, hogy egyik tanár felszözlített, de csak azért, mert az iparostanonciskolai országos szakfelügyelő ezt kívánta és miután az iskola államsegélyt is élvez, — természetesen a miniszteri rendeletek alapján *intenzívebb oktatást követelt*, — mely érdemben kifejezést is adott a szakfelügyelő a mult tanév végén. Bár akkor is az elfogadásnál már aggályok merültek fel a polg. isk. tantestület többi tagjai közt, míg végre ő teljesen *szolidáris* lévén kartársaival, — jelen tanév elején ezen megtisztelő állásról lemondott, igaz, hogy felkérte ezen határozatának megmáltására többször, — míg végre az állás a polg. iskolai tanárok kizárásával ideiglenesen betöltetett.

Ezen lemondást a tantestület elvben, egyrésze pedig a további jogorvoslatot keresve, *magáévá tette az ügyet* és együttesen érvényt óhajtottak szerezni a fenti törvényadta jognak.

Ugyanis a fenti szabályzat megfelelő szakaszai azt is kimondják határozottan, hogy a tanonciskolai tanerők alkalmazása csak *időleges* — és csak kik tisztán az iparoktatás céljaira képezték ki magukat, azok véglegesek, de itt is benn van miniszternek a fél évi felmondás joga — de tekintve, hogy az oktatás érdekei organikus testületi működést kívánnak, a tantestület *3 évi időtartamra alakítottik* Tudunkkal ilyen 3 éves ciklus még az utóbbi évtizedben nem járt le a tapolczai iparostanonciskolánál, pedig lejáratott volna néhányszor legutóbb 1909-ben.

Ezek a szín es való igazságok, — melyeknek gyökere a törvényben van lerakva. A cikkben jelzett képletes kifejezést — holmi kirohanásokat — eleve megcáfolja mindezen együttes sor tartalma.

Ami pedig azt illeti, hogy a cikkben egyik testületi tagra celoz, ott pedig éppen nagyon csalódik a cikkirő, — mert ő épen az, ki teljes évtizede szolgálja ezen iskolát buzgalommal és odaadással. — Önzetlen és fáradhatatlan társadalmi működése és tevékenységéről pedig a méltó választ Tapolczának ezirányu érdeknélküli, elfogulatlanul és igazságosan ítélező körei, — az igazi közvélemény, — adja meg.

A testületet illetőleg tett megjegyzéseinél az a legszembetűnőbb jelenség, hogy cikkirő ugyanazon tantestületnek tagja, ahol évi *1100 koronát* meghaladó tiszteletdíjat huz, amely maga is egy kis állás javadalma ez az igazi, de nem harcós Tripolisz, mi ez a holmi 300 korona szinten jogos anyagi érdekek szemben! Ez az állapot, hogy egy testületi tag, a saját testületét és tagjait nyilvánosan kizserk szti — pedig inkább védeni kellene, ha volna rá szükség, bár nincs védelemre szükség — ez nem felel meg a miniszteri rendeletben levő tantestületi szellemnek és kartársi összhangnak. *Jelzett cikk sérti a polg. iskola tantestület erkölcsi reputációját.*

Az iskola vezetőjéről írott érdemeket senki sem vitatja el, sőt mi csak azt *hatványozhatjuk*, joga is van ott működni, de ugyanakkor, mikor az iskola is állami polgári iskola épületben van, kívánatos, hogy az illető tantestület törvényadta joga is terjedelmében érvényesíttessék és respektáltassék. Itt jegyezzük fel, hogy maga a tanfőúr, kit Sempronius védeni akar, helyteleníti a cikk megjelenését.

Ami pedig a cikknek az iparostanonciskola kulturájáról szól, — erre megfelel azonnal a *rendelet*, de megfelel legjobban a napokban az országházban elhangzott miniszteri *exposé*, melyben nyomatékosan hangsúlyozva van, hogy a mai rohamos fejlődő kor szakipari fejlettsége — amikor már abba beleszól a tudomány, mechanika, technika . . . — az iparoktatási intézetekben a *tanoncok magasabb szakképzéssel* ruháztassanak fel. Az ipari érdekek előmozdítassanak, a teljes és *magasabb szakoktatás fejlettségek* s ezen célok előmozdítása a kormány nyújt készséggel segédkezet minden tekintetben. Mindezek országos érdekűek ugy közművelődési, socialis és közgazdasági szempontból is, hogy az iparosifjuság teljes *szakképzéssel képeztesse*nek ki.

A rend és fegyelem kitételekre pedig csak tessék az ipariskolát illetőleg jól körül nézni, csak többet ne mondjunk ugy este 7 óra

körül, — a csirozást nem is említve, s egyéb tapasztalatok megadják a választ. Ha pedig a polgári iskolát illeti a kitétel, — akkor, mint testületi tag saját maga alatt vágja a fát és vizsgálata más fórum hatásköréhez tartozik — ott pedig mindig a legteljesebb elismerés hangján szólt.

Különös jelenség az is, hogy a polgári iskola soknak nem ideája — ez speciális egyéni vélemény, — és könnyebb nekik, ha csak egy kicsit nem előnyös véle nényt adhatnak róla, pedig ez az iskola jelenleg majdnem 150 tanulóval megállja helyét. Közül fél ezer polgári iskola van az országban, s alig mulik el hónap, hogy nem kérnek deputációzással újabb polgári iskolákat. Ezen iskola egy *„gazdaságilag független nemzet művelt közép osztály legtermészetesebb középiskolája*, mely a tudományos irányu egyetemekre előkészítő középiskola mellett az életre, a gyakorlati pályákra törekvő produktív polgárságot; az intelligens gazdát, kereskedőt, iparost, kisebb tisztviselőt stb. van hivatva nevelni.“

„Ne bánsd az iskolát és munkásait.“ — Azok nemes utjukon haladnak. — Nincs tehát célja semmiféle irányban annak, hogy cikkirő akár iskolát, legkevésbé testületet és egyeseket valami *„jogtalanság*“ gal is vádoljon. Csak maradjon mindenki magasztos hivatásánál.

Eddig az esemény és a válasz, a fejleményeket — de csak a hivatalos fórumoktól — teljes nyugodtsággal várjuk. Bárnan mondhatjuk, hogy a legelső fiskális sem bizonyíthatja be jelen igazság ellenkezőjét. Mert az *érdem és igazság* mellett nem szabad elfelejteni a *törvényadta jog* sem és ha pedig jogot nem lehet érvényesíteni, akkor miért hoznak törvenyt és adnak ki a miniszteriumok ezekre vonatkozó rendeleteket.

Ezen 3 dologért kötelessége mindenkinek sikra szállni; — mert jogfeladás, meghátrálás!

„Veritas.“

Prolog után epilóg.

Auch im Gefecht für Wahrheit soll ich Victor heissen,
Ohne Schwert und Stahl ohne den Gegner zu beissen.
Muth und Lust ist immer mein Glanz
Bin stet; bereit zum Kampf und Tanz.
So gibt Sempronius ganz unisono
Zum Besten als Epilog ein Solo.

A latin nyelvben az olyan cselekmények kifejezésére, melyek már megtörténtek, de szeretnők, ha meg nem történtek volna, a coniunctivi plusquamperfectumot használják. Pld. si tacuisses . . . ha hallgattál volna, si non scripsisses — ha nem írtál volna.

Igen, si tacuisses! Hogy ezt rólam ne mondhasa senki, előbb mindig gondolkodom, s aztán cselekszem. Most is szeretnék előbb egyet aludni. Jó is volna, de nem lehet. A sajtó nagy hatalom, a rotációs még annyi ideig sem vár, mint az express vonat, vészféke sincs, hogy megállíthatnám. Tehát csak hamrosan, hadd szaladjak végig ádámcsutkántól — tyukszememig: „soll ich? . . . soll ich nicht? . . . az utolsó gomb — soll ich! Ja Viki singe du noch ein Solo! Voilà.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Lapos ez a világ, lapos ez az élet, nemde kegyetek is érzik mennyire lapos? Ugyebár jól esik, ha néha napján kizökkenünk a rendes kerékvágásból, ha a hétköznapi fásultságból kivetkőzhetünk. Jól esik egy kis szórakozás, melynek nyomán jókedv fakad. Ne csodálkozzanak, ha a mult héten széles jókedvem támadt. Nem vertem ugyan a mestergerendát, „csendesesen, csak csendesesen“ mulattam. Ritkán esik meg velem, tehát ne haragudjanak. Mit is tettem? Tekintettel az esetleges saecularisatorra, tehát bölcs előrelátással, hogy annak idején legyen kenyérré való, a sok egyéb mesterség mellett tükröt próbáltam készíteni. Alkotásom nem volt eredeti, francia, ó-német, román motívu móból szedtem össze, egy kis magyar stílyt is kevertem bele. De a tükröt magam állítottam össze. Senki sem inspirált. Azt mondták rólam, „igaz, hogy fekete — no de Isten embere még sem lehet ekkora Mephisto — bizonyára más inspirálta.

Tévedni méltóztatnak. Inspiratio nem kellett nekem, hanem spiritus kellett, még pedig 100 fokos, a spiritus veritatis. Szóval elkészült a tükör, belenéztem, tene szép gyereket mutatott. De mi történt? A tükröt eladtam, sok példány készült mintájára, soknak tetszett, mert híven mutat; de aztán akadt, ki belenézett, s a tükör szörnyű csúnyát mutatott. Felfortyant, megharagudott, öklét rázta s harsány hangon eldörgé az ítéletet: össze-törte.

Meghallottam a tükör sorsát, szegény nem tehet róla. A tükör nem fotografus, hogy retouchirozva adja vissza a képet, biz a ráncok, rizspor, puder, mítesser mind meglátszik benne. Am ha nem tetszik, visszaveszem, nem adok a kemény ítéletre semmit, tudom, hogy aki haragszik, annak nincs igaza. Visszaveszem tehát, de csinálók másikat, hát ha jobban tetszik.

Előbb azonban kijelentem, hogy sérteni nincs, nem is volt és nem is lesz szándékom senkit. Állásommal nem tartom összeegyeztethetőnek, nevelésem pedig egyenesen kizárja. Gyöngébbek kedvéért határozottan kijelentem, hogy már megírt és még megírandó soraim a polgári iskola tantestületét egy szóval sem érintik, hisz magam is tagja vagyok ama testületnek, azt sem egészenben, sem egyes részeiben nem sérthetem. Hisz megmondtam „propter veritatem”. Az igazság pedig nem sérthet. S még valamit. Szeressük a lapkiadót, az ő sporherdje kozmopolita, mindenki odaviheti bögréjét, s ha van benne valami, főzesse meg. Előzékeny ségeért, pártatlanságáért köszönettel tartozunk, de sohasem haraggal.

A múlt számban írt cikkem teljes és világos megértésére a következőket szükséges tudni. A tapolczai iparos tanonc iskolánál az oktatást már hosszú éveken át az ellemi iskolák tanítói végzik buzgón, lelkiismeretesen. A törvény értelmében lehet a leg polg. iskolai képzettségű, vagy tanfolyamot végzett egyének alkalmazandók. A törvény e rendelkezése azonban szó szerinti értelemben a helybeli tanonciskolánál sohasem volt és a jelenben sem teljesíthető, mert 1908 ig nem akadt a polgári iskola tantestületéből vállalkozó. 1908-ban Buday Lajos tanár ur vállalta a rajztanítást, s az iskola vezetősége szívesen vette vállalkozását szakképzettségére való tekintettel. Ennek elismerésül őt a többi tanerőkénél magasabb, a maximális 100 korona díjjal dotálta öránként. Buday tanár ur a jelen tanév megkezdése előtt a maximális díjjal nem volt megelégedve, kerve annak emelését azzal az indoklással, hogy különben lemond. „Ein Spitzbub, der mehr gibt, als er hat.” Ezért nem volt őhaja teljesíthető. Erre Buday tanár ur jelezte, hogy 100 koronáért is hajlandó tanítani, ha legalább is het órája lesz, mert így 700 korona dotáció arányban lesz képzettségével. Az iskola vezetősége legjobb szándéka mellett sem teljesíthette a kitűzött feltételeket, határozott választ kért, mire a tanár ur határozottan lemondott rajztanári megbízatásáról.

Kérdem tisztelettel ezeketán, vajjon a törvényen, jogrenden sérelem történt-e? Kérdem, sérelemesek lehetnek-e ama soraim, melyekben jeleztem, hogy nem kulturkérés, hanem egyszerűen anyagi kérdés, magyarul penzkérdés a tripoliszi harc.

Buday tanár urral szolidaritást vállalt Scholtz tanár ur. Egy szóval sem érintem az ő jogait, szakképzettségét, ezeket én teljes tisztelettel elismerem. Csak úgy látom, hogy a jog fogalmára nézve térnek el véleményeink. Én a jogot és igazságot egymástól elválaszthatatlannak tartom, jog igazság nélkül szerintem csak ökljog. A törvény betűje rideg, aki azt helyesen akarja értelmezni és alkalmazni, annak minden önérdék kizárásával a körülményeket is higgadtan kell mérlegelnie.

Kérdem szeretettel, sine ira et studio, jognak tartja-e Scholtz tanár ur, ha ő most, alig hogy idejött, azt követeli, hogy az ipariskola vezetősége egy régi 22 év óta lelkiismeretesen és pedansan működő tanerő mellőzésével őt alkalmazza? Ha ez a jog, úgy elismerem, hogy tévedtem, mert ezt nem tudtam.

Menjünk tovább. Buday Lajos tanár ur tényleg lemondott állásáról, de nyomban lemondása után azt kívánja a tanfelügyelő-ségtől, hogy az haladéktalanul rendelje el az eddigi tanerők kiharcolkodását, s az ő alkalmaztatását Was ist das? Milyen eljárás ez, tessék higgadt megfontolás után elbírálni.

Ez a tényállás, s aki ezt ismeri, az cikkemben nem fog sérelmet találni. S most térjünk át a cikk értelmi szerzőjére. Szegényt már napok óta remitgetik, hogy feljelentik a miniszter urnak. Ugy hangzik ez: megállj, megmondom a papának. Örvendek, duzzad a keblem, hogy oly előkelő körbe jutok, há-lás leszek, ha már egyszer engem is prote-gál a magas kormány nál valaki.

Buday tanár ur szörnyű bünnel vádol, hogy én hivatalos titkok árulok. Ja, tehát titokban akart Tripoliszba jutni? Ezt eddig nem tudtam. Megis mondom őszintén, hogyan jutottam hivatalosan a titkokhoz. A tanár ur a tanfelügyelőséghez beadványt intézett, a tanfelügyelőség véleményezés végett az iparos iskola igazgatójának küldte, ki nekem, mint az iskola tantestületi tagjának megmutatta joggal, anélkül, hogy bárkin is sérelmet követett volna el. De miért mutatta meg? Azért, mert a beadványban Buday tanár ur kívánsága, mint a polgári iskola tantestületének határozata volt feltüntetve, a tantestületnek szent. 22-én tartott rendkívüli értekezletén. Nem, én követtem el sérelmet, ez a beadvány sérelem a tantestületre, mert a jelzett napon a tantestület nem is volt egy-behíva, tehát határozatot sem hozhatott. De lehet, hogy ismét fogalomzavarban vagyok. Tessék elbírálni. Én úgy tanultam, hogy a test három részből áll: fej, törzs és végtagok. A tantestnek feje az igazgató; törzse az összes rendes tanárok; végtagjai az óradíjas tanerők. Már pedig, ha hiányzik a fej és hiányoznak a végtagok, sőt a törzs sem egész, az nem nevezhető ép testnek. A fejben székel az agy, az gondolkodik és a határozatot kimondja, a végtagok pedig szükségesek, nélkülök vagy mankón, vagy sántítva vagy sehogysem járhat a test, a törzs magában csak a gyomrot képviseli. Igaz-e, vagy sem?

Buday tanár ur sérelemesnek találja cikkemben a kalóz szót. Ne tessék magára venni. Az egy általános bevezetés. Tessék rám alkalmazni, én vagyok a kalóz, ki kalózkodom „um böse Lüste niederstechen.” De nem Scylla és Charybdis mögé rejtőzve kalózkodom, nyiltan, azon a porondon, melyen csak az állja meg a helyét, ki legény a talpán. Nem is álarban, mert Victor Sempronius csak egy van Tapolczán. S azt nem lehet megfélemlíteni, mert félig katonai familiából való, hozzászokott a puskaropogáshoz, a fejét nem fájditja, a háta is bírja; wir Bohnzichter haben harte Schedl, und Bohnen geben Phosphor, zichten feste Knochen.

Azt is szememre hányják, hogy mint Isten embere, ki békét köteles hirdetni, konkolyt hintek, s az igazságos elvek ellen harcolok. Ugyan ne hangoztassuk az elvet, manap a világ csak két elvet ismer: „Geld regiert die Welt” und „Macht geht vor Recht.” Senki sem hisz nekünk, ha azt mondjuk, hogy csak elvből küzdünk. S igen, nekem békét kell hirdennem, de azt a békét, mely kemény, gerinces, bátor, igaz, őszinte katonákat terem Istennek és honnak. Ez az én missiom.

Tapolczán nemcsak a pax. Mesterem e szovakkal küldött „Non veni pacem mittere, sed gladium”; „Nem jöttem békét küldeni, hanem kardot” ezt a zászlót követem, mely nem vásárolja meg a békéjét meghódolás árán, hanem küzd, sikraszált igazságért és jogért, ha el is vérzik. S ez a küzdelem ad örömeiket ebben a lapos világban. „Ez örömtől öltözködnek mennyasszonyi ruhába, kik Caeciliával a vértanuságra készülnek. Ez örömtől tinsbe kötik hajukat, kik Perpetuával az arénába mennek, nem nézni, hanem küzdeni.” Tapolcza az én arénám, Tapolcza ad kenyeret, Tapolczáért küzdeni kötelességem, míg itt leszek.

Ennyit az igazságért. Epilognak készült e cikk, s bár szerettem volna előbb a jelen számot elolvasni, hogy minden vádnak megfelelőelhessek, beérem e sorokkal is, csak arra

vádakra felelek, melyeknek megrovási kalandomon fültanuja voltam. Nem lesz több mondanivalom, míg jó kedvem nem akad ismét. Még valamit. Ne gondolja, ne ítéljen meg engem Buday tanár ur úgy, mint aki az ő érdemeit kicsinyelné. Még legnagyobb ellenségének is el kell ismernie, hogy példás, rendszerető és kiváló szakmájában. Bennem azonban ne lásson ellenséget soha.

„Cor parvum est, sed magna cupit, illi totus orbis non sufficit.” — Pici a szív, de sokra vágyik, az egész világ sem elég neki. Nem is csoda, hisz háromszög alakú, a világ pedig kerek, s tudjuk a kör sohasem tölthet be egy háromszöget teljesen. Sok vágy és törekvés emésztí szívünket, e vágyak szép tündér álmokká szövődnek, lelkünkben egy kép alakul ki, de vesztünkre, ha nem vigyázunk. Azt mondjuk „ábránd az élet megromlása.” Az ábrándozás ködképeket hajszol, melyeket soha nem tud megfogni. Hogy az életben soha ne fájjon a kiábrándulás — mert fáj, én is sokszor éreztem már a költő szép gondolatai szerint: „Es ist bestimmt in Gottesrath, dass man vom Liebstem was man hat muss scheiden muss scheiden — tehát, hogy a meg-válás tündérálmoktól soha ne fájjon, idejében kell szívünkben csirázó vágyainkat fékezniünk.

Puha a szív, lehet azt formálni, gyurni minél picinyebb körre, s akkor saját vilá-gunkkal is betöltjük. Ez persze művészet, úgy tudom a legnehezebb munka s ép azért, a ki ebben segít, nem ellenség, hanem őszinte, igazi jóbarát.

S ezért Solom utolsó akkordja:

„Sei nicht böse 's kann ja nicht sein.”

Gewidmet vom treuen Landsmann

Victor Sempronius

magyarul

Felkl Győző

káplán.

H I R E K.

Esküvő. Ifj. récei Békeffy István m. kir. kincstári birtokkezelő, récei Békeffy István és neje született pusztá rádoczi Boda Mária diszeli lakosok fia folyó év: október hó 21-én vezette oltárhoz a pozsonycsákányi róm. kath. templomban újfalu Czagány Mátyás és neje született kunsági Sággy Erzsébet leányát, Matyókat.

Kinevezés. Vajda Gyula tapolczai születésű végzett erdőmérnökhallgató, a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter királyi alapítványi erdőmérnökgyakornokká Budapestre kinevezte.

A Balatoni-Szövetség köréből. A Balatoni Szövetség legutóbbi közgyűlésén Zichy János gróft és Bezerédj Viktor államtitkárt a szövetség tiszteletbeli tagjaivá megválasztotta. Mindketten meleghangú köszönetlevelet intéztek ez alkalomból dr. Óvári Ferenc, orszgy. képviselő, ügyvezető alelnökhöz.

Megyegyülés a főispán székfoglalása ügyében Árvay Lajos Zalavármegye alispánja a főispáni székfoglaló közgyűlés rend-jének megállapítása ügyében f. hó 26-ikára rendkívüli közgyűlést hívott össze.

A tapolczai polgári leányiskola segélyezése és államosítása ügyében folyó hó 20-án értekezletet tartott a községi előljáróság és az iskola szervezőbizottságával dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, ki közölte a jelen voltakkal a nagym. vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát, amelynek értelmében az iskola segélyezésére az 1911-12. tanévre 2500 koronát engedélyez, továbbá tervbe vette az 1912-13. tanévben az iskola államosítását is, ha a község megfelelő épület emeltet és a felszerelés első évi költségeit fedezi. Így reményünk lehet, hogy közszükségletet pótló iskolánk, a község anyagi áldozata mellett államivá lesz.

A tapolczai állami tisztviselők f. hó 20-án délután 4 órakor dr. Ruff Jenő kir. járásbíró elnöklété alatt értekezletet tartottak a drágasági pótlék kérelmezése ügyében. Az értekezlet csatlakozik az országos mozgalomhoz és a ma Budapesten tartandó tiszt-

viselő országos közgyűlésére képviselőkkül Faragó Manó m. kir. adóhivatali ellenőrt és Szántó József kir. járásbirósági tisztviselőt küldte ki. A tisztviselők mozgalmá és kívánsága a méltányosságnál is több, mert a jelenlegi drágasági viszonyok egyedül a készpénzfizetésű tisztviselőt érintik és sujtják legérzékenyebben.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete f. hó 18 án tartott gyűlésén tárgyalta: A Ganz-féle Villamossági Részvénytársaságtól érkezett levelét, mely szerint a 2000 korona óvadékot elküldötte, a világítás szünetelése alatt felmerült 141 korona 85 fillér költséget megtéríti, de a tartalékgép beszerzését feleslegesnek tartja. A képviselőtestület ragaszkodik a dinamogép beszerzéséhez, nagyon helyesen teszi, mert multkorhoz hasonló esetben arra égető szükség van; az átirat többi részét tudomásul veszi. Főjegyzőnek indokolással tett előterjesztésére elfogadja a képviselőtestület az előjárósági határozatát, hogy a község-háza tanácstermét a bíró szobájának hozzáadásával megnagyobbítja, a községbíró hivatalos helyisége lesz a rendőrbiztos eddigi szobája a hol várakozó előszoba is lesz, az eddigi rendőrszoba mellé pedig két szobás helyiséget épít, amelynek egyike lesz a rendőrtanya, a másik a rendőrök és husvizsgáló iroda helyisége és a harmadik pedig a rendőrbiztos szobája. Ezen átalakítás és építkezés költségei fedezetet nyerne a folyó évi költségtervből. Tudomásul veszi a képviselőtestület a megye törvényhatósági bizottságától a végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában érkezett jóváhagyó határozatát, az állás betöltésével járó intézkedéssel megbizzza az előjáróságot. Tudomásul veszi a községi babák fizetését megállapító képviselőtestületi határozat megyei jóváhagyását, továbbá Németh Imre belügyminiszteri titkár mint az állami anyakönyvi hivatal felügyelőjének, a tapolczai anyakönyvi hivatalnál megelégedésével történt vizsgálatát. Jóváhagyja a képviselőtestület a bérlőkkel kötött szerződéseket azzal, hogy a téglaház bérleténél kösse ki az előjáróságot, hogy a bérlő onnan agyagot nem adhat el, azt csak tégláégetésre használhatja. Jelenti a főjegyző, hogy a mérlegház építésére közzé tett hirdetésére csupán Keszler Aladár építőmester adott be ajánlatot és tervet 3000 korona költséggel. A képviselőtestület Keszler Aladárt bizza meg annak felelítésével, a hidmérleg beszerzésével pedig megbizzza az előjáróságot. Szalkay és Halász szinigazgatók játszhatási engedélyének kérelmére a képviselőtestület Szalkay Lajos szinigazgatónak 1912. évi május 20-tól június végéig terjedő időre játszhatási engedélyt ad, egyben a város ház udvarán épített nyári szinkört meghagyja, Halász Alfrédet kérelmével elutasítja. Domokos Ignác a városi vendéglő bérlője javítási költségekhez való hozzájárulást kér. A kérelmet a képviselőtestület elutasítja, mert a bérlet kezdetén a község sokat befektetett, s most már a bérlet hátralévő idejére újabb befektetést céltalannak talál, amennyiben a bérlet lejártá után ugysem hajlandó a község vendéglő vagy kávéház céljaira kiadni a helyiséget. Beterjeszti főjegyző az előjáróságot által szerkesztett 1912. évi költségtervet, amelyet közszemlére kitétt — kinyomattatott, felolvassa annak egyes pontozatait, melynek végeredménye, hogy a fedezetlen 49 ezer korona, 63% pótladó kivétést igényel; az emelkedés fél%. A költségtervet a képviselőtestület elfogadja.

Áthelyezett vásár. Kővágóörs községben november hó 5 én megtartatni szokott országos vásár november hó 6-án lesz, a községnek ez ügyben beadott kérelmére.

Esküdtszéki tárgyalás volt a mult héten a zalaegerszegi kir. törvényszéken. Négy bűneset volt. Hétfőn Kalányos Farkas csab-

rendeki teknővágó cigány ügyét tárgyalták, aki egy Bogdán nevű másik cigányt megvert s ez néhány hét múlva meghalt. Vádlottat két évi fegyházra ítélték. Kedden Czuczai Ferenc jánosházi vasúti munkás állott a törvény előtt, aki szeretőjét Triscsics Borbálát megfojtotta, pénzt elrabolta s Ukk mellett a Marcalba dobta. Czuczait életfogytiglani fegyházra ítélték. Szerdán Samu István diszeli lakos napszamos felett ítélték. Samu István a diszeli korcsmából hazament Leitold Józsefet fejbeütötte, amitől másnap meghalt Samu 3 évi börtönre ítélték. Csütörtökön lesence-tomaji esetet tárgyaltak. Öt vádlott állott véres verekedés miatt a bírak előtt, kisebb-nagyobb bűnnel terhelve. Az ítelet szerint Pakó Gyulát 3 havi, Pakó Györgyöt 14 napi fegyházra, Pakó Györgynét pedig 7 napi fegyházra s 10—10 korona pénzbüntetésre, fiatal-korú Pakó Ferenczet pedig dorgálásra ítélték.

Tapolczára tilos a sertésfelhajtás.

Táncanfolyam Tapolczán. Adorjáné Mayersberg Frída okl. táncitanítónő, ki Tapolczán már többször a legnagyobb elismeréssel tartott táncanfolyamot, mint halljuk „*soé mama*” közös óhajára legközelebb ismét tanfolyamot tart. A kiváló táncitanítónő ismeretes kitérő módszeréről és sikeres tanítási eredményéről, s így bizonyára örömmel fogadják az érdekeltek, ha újból ellátogat hozzánk.

Csak egy virágzását. E jelige alatt az idén is gyűjtést rendez a József Kir. Herceg Szanatórium egyesület tapolczai bizottsága; a nevezett egyesület javára halottak estélyén nemcsak Tapolczán, hanem a szomszéd községekben is. Ajánljuk e nemes cél érdekében működő egyesület pártfogását a nagyközönség jóindulatú figyelmébe.

Sertésvész Zalahalápon. A szomszéd Zalahaláp községben fellepett a sertésvész.

Szénkéneghiány. A tapolczai szénkénegraktárból az összes mennyiséget elhordták a szőlősgazdák. A szénkénegraktár kezelője újabb három waggon szénkénegszükséglet azonnali fedezését jelentette be, amelynek megérkezéséről a községek a szokásos módon értesítenni fognak. Dacára, hogy az idén 200 métermázsánál több volt a szénkéneg mint más években, mégis a szükséglet oly nagy volt, hogy ez a mennyiség is hamar elfogyott, aminek oka abban keresendő, hogy sok szőlősgazda, aki a mult évben nem szénkénegzett, az idén szintén hozzáállott a védekezés ezen módjához.

Kabaré est. F. hó 14-én este az ujonnan épült Panonnia-szálloda nagytermében Pintér Imre színművész kabaré estélyt rendezett Parlagi Kornélia és Fehér Arthur közreműködésével. A gyönyörű tágas termet nagyszámú előkelő közönség töltötte meg. Pintér Imre üdvözölte a közönséget, a kabaré-rendezés apróbb-nagyobb nyomorúságairól szóló versezetekben. — Pintér hatalmas baritonjával előadott énekszámait volt az est kiemelkedő pontja; kár hogy több számot nem énekelt, igazán élvezet volt hallani szép énekét. Fehér humoros darabjai állandó jókedvre derítette a közönséget. Parlagi Kornéliának a „Hulló falevél” reirénjével nehezen sikerült a közönséget énekre és tapsra bírni. Hálásan, hangos kacagással, tapsokkal jutalmazott a közönség minden számot. Az előadott darabok nagyrésze a közönség előtt már ismeretes volt ugyan, de szívesen mulattunk ismét, így Mária eketlen tragédiáján, az asszonyon, ezen a mennyi kincsen, a pörjeleneteken és egyebeken. A közönség és az előadók kölcsönös megelégedése volt az est sikere.

Epilepszia ellen sokféle gyógyszer van forgalomban. Bizonyos azonban, hogy ahány epilepsziás beteg van, annyiféle betegség változata, ami természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy

csak oly mód eredményezhet tartós gyógy-sikert, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E követelményeknek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hirneves speciálsta orvos Dr Szabó B. Sándor honosított meg, amely több ezer esetben fényesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagy értékű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért Dr Szabó B. Sándor orvosi rendelő intézetéhez. (Budapest, V. Nagykorona utca 18.)

Óvás! A Brády-féle gyomorceppeket kedveltségük miatt sokan utánozzák és több hamisítványuk van forgalomban. Ezeket a visszaéléseket megakadályozandó, a Brády-féle gyomorceppek ezentul csak rózsavörös kartonban kerülnek forgalomba, melyen a máriacelli Szűz Máriát ábrázoló védjegy és a „C. Brády” aláírás látható. Ennélfogva más csomagoláshu csöppöket, mint hamisítványokat, utasítsunk vissza.

2703. sz. 1911. Zala vármegye kir. tanfelügyelője.

Zala vármegye mindentéle jellegű és fokozatu népoktatási tanintézetének.

A »Gyermekszanatórium Egyesület« Öfensége Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Ö-nagyméltóságának kormányzata alatt arra törekszik, hogy segítséget nyújtson ama szenvedő, szegény iztola köteles kisdédeknek, kik most évről-évre ezer és ezer számra elpusztulnak kellő ápolás hiányában. Az ezen célból az egyesület által létesített és már is áldásosan működő almadii »Zsófia Gyermekszanatórium« mellé most a budai gyűjtőszanatóriumot kívánják megépíteni. A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 3365-1911. eln. szám alatt engedélyt adott az egyesületnek arra, hogy eme törekvésük sikere érdekében éppen, mert a gyermekek egészségügyének felkarolásáról van szó, a tanuló ifjúságot is igénybe vehessék.

E magasztos és irgalmas feladatok sikeresebb megvalósítása érdekében támogatásért fordul az egyesület a nemzet mindig hű és önzetlen mánkáishoz: a tanárok és tanítokhoz, mindegyik címére külön elküldvén néhány ívet, hogy azon saját és növendékei körében néhány fillért a Gyermekszanatóriumnak gyűjteni törekedjenek. Zala vármegye tanítóinak a magyar faj fentartásával kapcsolatos emberbaráti buzgókodásáról mindenkor szerzett tapasztalataimhoz képest, éltet ma is az a remény, hogy e vármegye tanítói és növendékei lelkes készségükkel most is az első közé sorozható eredményt fogják felmutatni.

Zalaegerszeg, 1911. október 8.

Dr. Ruzsicska Kálmán
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Ábrahámiban

közvetlenül a vasutállomás mellett
**3 kat. hold szőlő-föld, jó pincével
és 3 kat. hold szántó föld eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad tulajdonos
özv. Barabás Janosné, Gyulakeszi.

62. sz. 1911-12. t.-é.

Árverési hirdetmény.

A tapolczai állami polgári fiúiskola nagyobbik pincéje a gondnokságnak határozata értelmében három következő évre, vagyis 1911 évi november hó 1-től 1914. évi november hó 1-ig bérbé adatik. Kikiáltási ár 240 kor. Az árverés az iskola tanácstermében 1911 évi október hó 28-án délután 3 órakor fog megtartatni.

Az árverési feltételek az igazgató irodájában megtekinthetők.

Tapolczán, 1911. október 15-én.

Redl Gusztáv, igazgató.

LIBAMÁJÁT
vesz, özv. Schwarcz Józsefné.

Olvassa el kérem, olvassa el
az ezen ujságban október 29-én közlendő részletes feltételeket a
30.000 Kor. Ceres-Pályázatra vonatkozólag!

3428/911.

Hirdetmény.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelmiügyi magy. kir. miniszter urnak 52.221/1885 számú körrendelete alapján; — az iparhatósági megbízottak évenkénti választása céljából — az iparosok és kereskedők névlajstromai 8 napon át, folyó év október 22-től közszemlére azzal tétetik ki, hogy elene felszolamlásnak van helye.

A névlajstromok a hivatalos órák alatt irodámban betekintheők.

Tapolcza, 1911. okt. 20.-án.

Horváth Jenő
főjegyző.

Közhírré tesszük, hogy mindazok, kik Tapolcza állomás újabbi bővítése folytán terményeikben kárt szenvedtek és kártérítésre igényt tartanak, abbéli igényeiket f. hó 23-án délelőtt 9 órakor a helyszínen, a bővítés területén szóbelileg jelentsék be.

Községi előljáróság.

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány eladás.

Aki egészséges, olcsó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország legelkisméretesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telepéhez

Ös-Csanádon (Torontál m.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű gyökeres fás, és sima zöldoltványok, bor- és csemegefajokban, amerikai sima

és gyökeres veszők, a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseresnye, meggy, kajszinbarack, szilva, ringló és dió

Nemes rózsá oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzések őszi és tavaszi szállításra elfogadottnak.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Válaszolva becses lapjára értesitem hogy szőlőoltványok sikerültek. A jövő tavasszal ismét több mennyiségre lesz szükségem.

Loosmánd, 1911. 12. IX.

Tisztelettel
Módy Lajos.

özv Farkas Lajosnénál Tapolcza Tulipán utca 26. szám alatt eladó

gledicsia csemete

3 évesnek ezre 8 koronáért

2 évesnek ezre 6 koronáért

Mindennap megtekinthető

Hirdetmény!

Hogy a Turbin fölösleges víz erejét kihasználhassam a
Szarvasi mű és vámmalomnál
gyorsjáró vízszintes
FÜRÉSZ TELEPET

szereztem; mellyel bármily vékony és vastag fatörzseket 1 m. hosszútól 10 m. hosszúságig, minden kívánalmak szerint felmetszetem. Deszkát 1/2 hüvelyk vastagságtól kezdve, pontos egyenes vágással.

Alkalma nyilik így minden fatulajdonosnak, a legkisebb fatörzseit is értékes deszkává, padlóvá metszetni.

Vidéki szekeresek, fuvarosok pár órai várakozás mellett vissza is vihetik a felmunkált fájukat.

Karfákat, szőlőkarókat bármilyen fából célszerűen metszek mérsékelt áron.

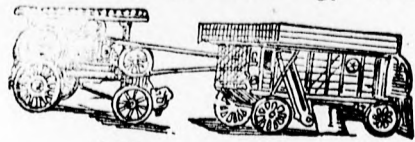
Hegyi Gusztáv.

Ugyanott eladó 20 mm. jó parrag előszéna mmként 9 koronáért.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

Monarchia legelőkelőbb gyára.

Egyedárusító: **EBELLES EMIL**, Budapest, V., Váci-ut 14.

Teljes

cséplőgarnitúrák és malomberendezések.

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leggazdagabban és legmegbízhatóbban működnek

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőz kazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin Nyersolaj Szivógáz Diesel

Motor

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként **cca 1-1 1/2 fillér.**

Eddig 500.000 lóerő üzemben.

KERETFÜRÉSZEK

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany, vagy motor-üzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálunk.

Nyersolaj
Szivogáz
Dísz
Benzin

mótorok

ÉS LOKOMOBILOK

gyors
szállítás
kedvező
fizetési
feltételek
messze-
menő
jótállás.

Drezdai motorgyár részv.-társ.
Németország legrégebb, legnagyobb
motorgyára VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, V, Koháry-u. 4.
Alkotmány-utca sarok.

HIRSCH JOZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapoleza (Főtér.)

Allandó, nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szaláncból.

Friss sertéshus, I. rendű sertés zsir-
haj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJAT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

Egy jókarban levő
zongora
eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál
állomásfőnök,
Tapolezán.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.
A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törek-
vések egyetlen hí és kérlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Braun Sándor Felelős szerkesztő: Hacsak Géza

Naponként 155.000 példány!

== Egy zám 2 krajcár. ==
A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 K. || Negyedévre . . . 4 K.
Félévre 8 K. || Egy hónapra . . . 1.40 K.

A Nap apróhirdetési levelezőlapja

10 szóig 30 fillér
20 szóig 50 fillér
40 szóig 1 korona

Kapható minden hirlapeláruító
helyen.

Hirdetmény

Hogy Tapoleza város n. é. közön-
ségét a favágatás mizériáitól megment-
sük, nagy utánjárás és költséggel egy
villanyerőre berendezett

fafűrészelő

gépet szeresztünk be. Midőn ezen
fontos körülményt köztudomásra hozzuk
egyben kérjük a n. é. közönség szives
támogatását. A fa fafűrészelését és
vágását a legjutányosabb árban el-
vállaljuk s kívánatra ugyanezt háznál
is elvégeztetjük. Ezzel kapcsolatban
felvágott tűzifa eladást is berendeztünk
25 kgr. kötegekben házhoz szállítva
Megbízásokat már most elfogadunk

Keszler Jenő és
Rozsa Samu
géptulajdonosok.

Szőlő-oltványok.

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerites-
nek alkalmas) csemeték beszerzésére
legmelegebben ajánljuk a legjobb hir-
névnek örvendő

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt,
ugy ne vegyen addig oltványt vagy
vesszőt míg a fenti cég nagy képes
árjegyzékét nem kérte; ingyen és bér-
mentve. Ezen árjegyzék minden szőlő-
birtokost érdekel hasznos tartalmánál
fogva.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.
számtalan elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telep meg-
tekintésére szívesen láttatnak.

ÉRTESETÉS! Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közön-
séggel, hogy miután 4 évig Budapesten
elsőrendű női szabóműhelyekben a kellő gyakorlatot megszereztem.

Tapolczán Árpád-utca 3. szám alatt

NŐI SZABÓ-MŰHELYT

nyitottam. — A legújabb francia divat szerint vállalok, kosztüm,
báli és egyéb alkalmi ruhák készítését, ugyszintén alakításokat is.

Tisztelettel

ÁCS FERENCNÉ.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapoleza, Arany János-utca, a zárda-kert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellátását és javítását, bor-
fejtő, szenkénevező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.